

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Каріна НЕМАШКАЛО

Психологія

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань	<i>23 Соціальна робота</i>
Спеціальність	<i>232 Соціальне забезпечення</i>
Освітній рівень	<i>перший (бакалаврський)</i>
Освітня програма	<i>Управління соціальною сферою</i>

Статус дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

обов'язкова
українська

Завідувач кафедри
соціальної економіки

Галина НАЗАРОВА

Харків
2022

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри соціальної економіки

Протокол № 2 від 07.09.2022 р.

Розробники:

Лугова Вікторія Миколаївна, к.е.н., доц. кафедри соціальної економіки

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Особливості сучасного етапу розвитку суспільства обумовлюють необхідність поліпшення психологічної підготовки сучасних спеціалістів. Психологія являє собою науковий напрям, що розглядає і вивчає об'єктивні, реально існуючі психічні явища і факти; виявляє особливості, закономірності побудови та розвитку психіки, функціонування її механізмів. Психологія дозволяє студентам знайти відповіді на важливі питання стосовно власної особистості, допомагає зрозуміти закони мислення, формування інтелекту, пізнати суть і сенс життя та його цінність. Вона сприяє більш ефективній взаємодії з навколишнім світом, вказує на особливості кожної людини та підказує засоби, що допомагають подоланню негативних її рис. Вивчення основ психології сприятиме підвищенню ефективності власної професійної діяльності, допоможе найповніше використовувати особистісний потенціал людини, налагоджувати стосунки між членами колективу.

Навчальна дисципліна «Психологія» буде корисна студентам всіх спеціальностей, особливо для тих хто бажає вільно орієнтуватися у суспільстві, розуміти процеси та явища, що в ньому відбуваються, передбачати їх розвиток та знайти власне місце у суспільстві. Найбільш важлива вона для студентів спеціальності 232 «Соціальне забезпечення», майбутня діяльність яких пов'язана із управлінням соціальною сферою, організацією та управлінням процесами соціального забезпечення, консультуванням з питань соціального забезпечення різних груп населення, що опинилися у складних життєвих обставинах.

Суб'єктом соціальної роботи та процесів соціального забезпечення є людина, об'єктом також виступає людина чи соціальна група. Отже, основний зміст професійної діяльності працівника з соціального забезпечення неминуче включено у процес спілкування між її суб'єктом та об'єктом. У цілях досягнення продуктивних результатів у процесі забезпечення гідного правового та економічного існування людини, що звернулася за допомогою, а також при вирішенні її особистісних проблем, працівник з соціального забезпечення потребує адекватного розуміння психологічних закономірностей процесів функціонування психічної реальності, спілкування, поведінки та особистісного зростання.

Мета навчальної дисципліни: вивчення студентами теоретичних засад та набуття практичних навичок у галузі психології, які є необхідними для формування психологічної компетентності у майбутнього фахівця, що визначатиме його професійну спроможність та сприятиме формуванню професіоналізму продовж життя.

Курс	1
Семестр	2
Кількість кредитів ECTS	5
Форма підсумкового контролю	іспит

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Пререквізити	Постреквізити
Філософія	Соціальна статистика
Соціальна та економічна історія України	Соціологія
Інформатика в соціальній сфері	Людський розвиток
Теорія соціальної роботи	Соціальне підприємництво
Вступ до фаху	

Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Компетентності	Результати навчання
ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК13. Здатність до міжособистісної взаємодії. ЗК16. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. СК13. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів у професійній діяльності	РН 21. Визначати психологічні особливості прироботі з різними верствами населення
ЗК15. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків	РН 2. Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення. РН 3. Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження. РН 4. Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення. РН 5. Використовувати механізми призначення фінансової соціальної допомоги, пенсій. РН 6. Застосовувати базові знання про основи економічної допомоги об'єктам соціального захисту. РН 7. Використовувати базові знання про принципи державної соціальної політики та шляхи соціального забезпечення населення. РН 8. Застосовувати засоби соціально-правової політики в сфері соціального захисту, базові знання з юриспруденції та законодавства України в галузі соціального забезпечення. РН 9. Виявляти готовність до взаємодії з колегами по роботі, приймати управлінські рішення в організації роботи виконавців. РН 10. Визначати умови соціально-економічної підтримки різних категорій населення. РН 11. Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення. РН 13. Аналізувати та оцінювати рівень матеріально-економічного захисту різних категорій населення. РН 14. Визначати зміст співпраці з організаціями та установами з метою залучення їх до соціального захисту населення. РН. 15. Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки. РН 17. Пояснювати актуальні процеси у соціальній сфері та соціальному забезпеченні. РН 18. Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Психіка, форми її вияву та властивості

Тема 1. Психологія як наука. Цілі та завдання психологічної підготовки.

1.1. Психологія як наука. Психологія як наука, її об'єкт, предмет та завдання. Принципи психології. Понятійно-категоріальний апарат науки. Методи психології.

1.2. Історія розвитку психології. Характеристика етапів становлення та розвитку психології. Характеристика основних концепцій психології. Сучасні напрями розвитку психологічної науки

1.3. Галузі психології. Психологія в системі наук. Міждисциплінарні зв'язки та характеристика основних галузей психології.

Тема 2. Психіка та її розвиток

2.1. Сутність та особливості психіки. Сутність психіки. Функції психіки. Механізм психіки. Гіпотези про походження психіки. Рівні розвитку психіки живих організмів. Розвиток психіки людини.

2.2. Фізіологічні основи психіки. Будова нервової системи. Можливості людського мозку. Функціональна асиметрія мозку і індивідуальні психофізіологічні особливості людини. Функції мозку та вікові особливості. Основні типи організації мозку.

Тема 3. Форми вияву психіки: психологічні процеси, стани і властивості

3.1. Психологія пізнавальних процесів: відчуття, сприйняття, пам'ять, мислення. Сутність процесу відчуття. Фізіологічні основи відчуттів. Види відчуттів. Основні властивості, характеристики та закономірності відчуттів. Сутність процесу сприйняття. Основні характеристики сприйняття. Види сприйняття. Ілюзії сприйняття. Спостереження і спостережливість. Сутність процесу пам'яті. Види пам'яті. Процеси і закономірності пам'яті. Продуктивність пам'яті. Методи розвитку пам'яті. Сутність процесу мислення. Основні властивості мислення. Функції мислення. Змістовні і операційні компоненти мислення. Види мислення. Творче мислення. Якості мислення. Мова і мовлення. Функції мови. Види мови. Уявлення як психічний процес. Функції уяви. Види уяви. Увага. Характеристики уваги. Види уваги.

3.2. Характеристики емоційно-вольових процесів. Сутність емоцій. Класифікація емоцій. Функції емоцій. Основні форми психічних станів. Сутність почуттів. Види почуттів. Сутність і ознаки волі. Функції волі. Вольові якості.

3.3. Психічні властивості особистості. Темперамент як біологічний фундамент особистості. Властивості темпераменту. Головні компоненти темпераменту. Типи темпераменту. Поняття "характер особистості". Компоненти характеру. Основні положення теорії акцентуації особистості К. Леонгарда. Здібності. Види здібностей. Рівні розвитку здібностей.

Тема 4. Рівні вияву психіки: свідомий та несвідомий

4.1. Свідомість як рівень психічного відображення. Свідомість як продукт суспільно-історичного розвитку людства. Рівні свідомості. Характер процесу усвідомлення. Психічний механізм процесу усвідомлення.

4.2. Змінені стани свідомості. Сутність змінених станів свідомості. Види змінених станів свідомості. Сон. Штучно викликані змінені стани свідомості.

4.3. Несвідоме як специфічна функція людської психіки. Несвідоме, його сутність.

Неусвідомлювані механізми свідомих дій. Неусвідомлювані збудники свідомих дій. Надсвідомі процеси.

Змістовий модуль 2. Особистість, її діяльність і поведінка

Тема 5. Особистість, структура особистості

4.4. *Понятійний апарат теорії особистості.* Поняття про індивіда, людину, особистість, індивідуальність, універсум. Чинники та критерії зрілої особистості.

4.5. *Теорії особистості. Фрейдизм і неофрейдизм.* Аналітична теорія особистості. Гуманістичні теорії особистості. Когнітивна теорія. Поведінкові теорії особистості.

4.6. *Психологічна структура особистості.* Різні точки зору на структуру особистості. Соціально та біологічно обумовлені підструктури особистості.

Тема 6. Розвиток особистості. "Я – концепція"

6.1. *Розвиток особистості.* Особливості процесу розвитку. Ключові питання психології розвитку. Теорії розвитку особистості.

6.2. *Я-концепція.* Сутність "Я" особистості. Структура Я-концепції. Становлення індивідуального "Я". Самосвідомість та Я-концепція. Роль Я-концепції у житті людини. Порушення самосвідомості.

6.3. *Психологічний захист.* Поняття "психологічний захист", його сутність. Психологічний захист як система охорони власної «Моделі Світу» (за О.В. Літягіною) Сучасні підходи до трактування механізмів психологічного захисту. Роль механізмів психологічного захисту в житті людини. Види та сутність механізмів психологічного захисту. Особливості прояву психологічного захисту залежно від віку, статі та особливостей темпераменту.

Тема 7. Діяльність як форма активності особистості

7.1. *Сутність і види діяльності.* Зміст поняття "діяльність". Ознаки і суттєві характеристики діяльності. Види діяльності. Спілкування, гра, навчання, праця. Провідна діяльність та розвиток особистості.

7.2. *Структура діяльності.* Основні компоненти діяльності: мотив, ціль, методи і засоби, процес, результат. Роль мотивації у спонуканні до діяльності. Компоненти діяльності: дія, вчинок, операція, вміння, навик, звичка.

7.3. *Творчість як особливий вид діяльності.* Творчий процес як особливий різновид діяльності. Етапи творчої діяльності. Творчість та креативність.

Тема 8. Спілкування та міжособистісні стосунки

8.1. *Загальні характеристики спілкування.* Сутність та характеристики процесу спілкування. Модель спілкування. Процес спілкування. Види спілкування. Функції спілкування.

8.2. *Ефективність спілкування та міжособистісні стосунки.* Потреби спілкування. Моделі комфортного та дискомфортного психологічного спілкування. Ефективність та комунікативні бар'єри спілкування. Засоби спілкування: вербальні та невербальні.

8.3. *Конфлікт як форма міжособистісних стосунків.* Психологічна характеристика конфліктів. Види конфліктів. Структура конфліктної ситуації. Функції конфлікту. Методи подолання конфліктної ситуації.

Перелік практичних занять, а також запитань і завдань до самостійної роботи наведено у таблиці «Рейтинг-план навчальної дисципліни».

Методи навчання та викладання

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як репродуктивних, так продуктивних методів навчання, серед яких: лекції проблемного характеру (тема 3, тема 6, тема 8), міні-лекції (тема 4), робота в малих групах (тема 3, тема 6), семінари (тема 4), дискусії (тема 1, тема 4, тема 6, тема 8), презентації (тема 4), самостійна творча робота (тема 6), дослідницька робота (тема 3).

Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни «Психологія» здійснюється за накопичувальною (100-бальною) системою оцінювання.

Оцінювання здійснюється за такими видами контролю:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення практичних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту скласти іспит, – 35 балів). З них:

практичні заняття: 40 балів; самостійна робота: 20 балів;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі екзамену відповідно до графіка навчального процесу (максимальна кількість балів – 40, мінімальна кількість балів – 25, за якої іспит вважається складеним).

Поточний контроль включає оцінювання роботи студентів під час: практичних та семінарських занять:

виконання студентом практичних завдань, підготовка до семінарських занять, участі студентів в обговореннях, дискусіях. Кожне практичне завдання оцінюється відповідно доробочого плану (технологічної карти) у 3 бали. Максимальна оцінка ставиться за наявності обґрунтованих висновків та своєчасної здачі завдання. Загальна кількість балів 18.

експрес-опитування, максимальна оцінка за яке складає 3 бали. Опитування виконується в ПНС і включає 10 запитань, правильна відповідь на кожне з яких оцінюється в 0,3 бали. Протягом семестру проводиться 2 експрес-опитування, загальна кількість балів – 6;

поточна контрольна робота, максимально оцінюється у 8 балів. Вона виконується в ПНС і містить питання різного рівня складності відповідно до тем змістового модуля. Загальна кількість балів 16;

самостійної роботи:

комплексна дослідницька робота. Максимальна оцінка 15 балів, яка може бути отримана за умови якісного використання методів психологічного дослідження, обґрунтованих висновків, своєчасного захисту роботи;

виконання есе. Студенти мають продемонструвати володіння понятійним апаратом психології, здатність до аналізу психічних явищ, робити обґрунтовані висновки. Максимальна оцінка за есе – 5 балів.

Підсумковий контроль:

Формою підсумкового контролю є іспит. Екзаменаційний білет охоплює програму дисципліни і передбачає визначення рівня знань та ступеня опанування студентами компетентностей. Кожен екзаменаційний білет складається із 15 тестів та 3 практичних завдань (ситуаційного, діагностичного та евристичного).

Критерії оцінювання екзаменаційних робіт:

тести. Максимальна кількість балів –15. Кожен тест закритої форми з одиничним вибором та тест закритої форми з множинним вибором оцінюється в 1 бал;

стереотипне завдання. Максимальна оцінка завдання – 5 балів, із них: 1 – володіння понятійно-категоріальним апаратом психології; 2 – використання психологічного підходу до аналізу психічних явищ та процесів; 2 – наявність повної відповіді на запитання та обґрунтованих висновків;

діагностичне завдання. Максимальна оцінка завдання – 8 балів, із них: 2 – володіння теоретичними знаннями; 2 – використання психологічного підходу до аналізу психічних явищ та процесів та їх порівняння; 4 – наявність повної відповіді на запитання та обґрунтованих висновків;

евристичне завдання. Максимальна оцінка завдання – 12 балів, із них: 2 – володіння теоретичними знаннями та їх застосування для вирішення поставленої проблеми; 2 – послідовність та аргументованість викладення матеріалу; 2 – застосування творчого підходу до вирішення поставленої проблеми; 2 – оригінальність підходу до виконання завдання та подання результату; 4 – наявність обґрунтованих висновків щодо вирішення поставленої проблеми.

Практичні завдання передбачають вирішення типових професійних завдань фахівця на робочому місці та дозволяють діагностувати рівень підготовки і компетентності студента з навчальної дисципліни.

Результат семестрового іспиту оцінюється в балах (максимальна кількість – 40 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 25 балів) і проставляється у відповідній графі екзаменаційної "Відомості обліку успішності".

Студента слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімумально можлива кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру – 35 та мінімумально можлива кількість балів, набраних на іспиті, – 25.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час екзамену, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів

– зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Виставлення підсумкової оцінки здійснюється за шкалою, наведено в таблиці "Шкала оцінювання: національна та ЄКТС".

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання		Форми оцінювання	Мак бал
Тема 1. Психологія як наука. Цілі та завдання психологічної підготовки	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція 1	Лекція за питаннями: 1. Психологія як наука. 2. Історія розвитку психології. 3. Галузі психології	Робота на лекції	
	Практичне заняття	Дискусія: "Життєва і наукова психологія їх відмінності і взаємовідносини". Створення графічного образу психології в системі інших наук. Застосування проєктивних методик	Презентація результатів	3
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою Ведення термінологічного словника за лекційним матеріалом	Перевірка готовності до заняття	
Тема 2. Психіка та її розвиток	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція 2	Лекція за питаннями: 1. Сутність та особливості психіки 2. Фізіологічні основи психіки	Робота на лекції	
	Практичне заняття	Проведення досліджень із застосуванням психологічних методик: Тип мислення і функціональна асиметрія мозку.	Виконання практичних завдань	3
	<i>Самостійна робота</i>			

Тема 3. Формування психічних процесів, станів і властивостей

Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою Ведення термінологічного словника за лекційним матеріалом	Перевірка готовності до заняття	
Аудиторна робота			
Лекція 3	Лекція за питаннями: 1. Психологія пізнавальних процесів: відчуття, сприйняття, пам'ять, мислення. 2. Мова і мовлення 3. Уявлення і увага	Робота на лекції	
Практичне заняття	Практичне заняття: Дослідження психічних процесів із застосуванням психологічних методик. Робота в малих групах.	Активна участь у виконанні практичних завдань	
Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою Ведення термінологічного словника за лекційним матеріалом	Перевірка готовності до заняття	
Аудиторна робота			
Лекція 4	Проблемна лекція "Емоційно-вольова сфера особистості"	Робота на лекції	
Практичне заняття	Дослідження психічних станів із застосуванням психологічних методик. Проведення експрес-опитування за вивченим матеріалом	Експрес-опитування	3
Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою Ведення термінологічного словника за лекційним матеріалом	Перевірка готовності до заняття	
Аудиторна робота			
Лекція 5	Лекція за питаннями: Психічні властивості особистості: темперамент, характер, спрямованість особистості, здібності	Робота на лекції	
Практичне заняття	Дослідження психічних властивостей із застосуванням психологічних методик. Контрольна робота	Перевірка контрольної роботи	8
Самостійна робота			

	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою Ведення термінологічного словника за лекційним матеріалом Підготовка до захисту комплексної дослідницької роботи	Перевірка комплексної дослідницької роботи	15
Тема 4. Рівні вияву психіки: свідомий і несвідомий	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція 6	Міні-лекції: 1. Свідомість як рівень психічного відображення 2. Змінені стани свідомості 3. Несвідоме як специфічна функція людської психіки	Робота на лекції	
	Практичне заняття	Семінарське заняття: "Змінені стани свідомості". Дискусія.	Виконання практичних завдань	3
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою Ведення термінологічного словника за лекційним матеріалом	Перевірка готовності до заняття	
Тема 5. Особистість, структура особистості	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція 7	Лекція за питаннями: 1. Понятійний апарат теорії особистості. 2. Вітчизняні та зарубіжні теорії особистості	Робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття: Методи психодіагностики особистості. Визначення типу особистості із застосуванням психологічних методик. Проведення експрес-опитування за вивченим матеріалом	Експрес-опитування	3
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою Ведення термінологічного словника за лекційним матеріалом	Перевірка готовності до заняття	
	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція 8	Лекція за питаннями: Психологічна структура особистості	Робота на лекції	
Практичне заняття	Практичне заняття " Визначення типу особистості із застосуванням психологічних методик"	Виконання практичних завдань	3	

<i>Самостійна робота</i>				
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою Ведення термінологічного словника за лекційним матеріалом	Перевірка готовності до заняття		
Тема 6. Розвиток особистості. "Я – концепція"	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція 9	Лекція за питаннями: 1. Розвиток особистості. 2. Я-концепція	Робота на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття «Дослідження власного "Я" за допомогою психологічних методик». Робота у малих групах	Виконання практичних завдань	3
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою Ведення термінологічного словника за лекційним матеріалом	Перевірка готовності до заняття	
	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція 10	Проблемна лекція «Психологічний захист як система охорони власної «Моделі Світу»	Робота на лекції	
	Практичне заняття	Дискусія «Роль механізмів психологічного захисту в житті людини». Робота в малих групах	Активна участь у виконанні завдань	
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою Ведення термінологічного словника за лекційним матеріалом. Самостійна творча робота: есе за результатами перегляду художнього фільму	Перевірка есе	5
Тема 7. Діяльність як форма	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція 11	Лекція за питаннями: 1. Сутність і види діяльності. 2. Структура діяльності 3. Творчість як особливий вид діяльності	Робота на лекції	
	Практичне заняття	Застосування психологічних методів дослідження діяльності. Дискусія.	Виконання практичних завдань	3
	<i>Самостійна робота</i>			

	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення лекційного матеріалу. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою Ведення термінологічного словника за лекційним матеріалом	Перевірка готовності до заняття	
Тема 8. Спілкування та міжособистісні стосунки	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція 12	Проблемна лекція «Спілкування та міжособистісні стосунки»	Робота на лекції	
	Практичне заняття	Застосування психологічних методів дослідження індивідуальних особливостей спілкування. Дискусія Контрольна робота	Перевірка контрольної роботи	8
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Виконання домашніх завдань Вивчення лекційного матеріалу. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за темою Ведення термінологічного словника за лекційним матеріалом	Перевірка готовності до заняття	
Іспит			Перевірка екзаменаційної роботи	40

Рекомендована література

Основна

1. Дуткевич Т. Загальна психологія. Теоретичний курс / Т.Дуткевич – Київ : Центр навчальної літератури, 2019. – 388 с.
2. Загальна психологія: підручн. / Скрипченко О.В., Долинська Л.В., Огороднійчук З.В., Зелінська Т.М. та ін. – Київ: Каравела, 2019. – 464 с.
3. Психологія. Методичні рекомендації до виконання контрольних робіт для студентів усіх спеціальностей першого (бакалаврського) рівня [Електронний ресурс] / укл. В. М. Лугова; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. – Електрон. текстові дан. (1,29 МБ). – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. – 81 с. – Загол. з титул. екрану.
4. Психологія [Електронний ресурс] : навч. посіб. / В. М. Лугова, І. В. Литовченко, С. М. Голубев, Г. В. Білоконенко. – Електрон. текстові дан. (3,85 МБ). – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. – 298 с. : іл. – Загол. з титул. екрану. – Бібліогр.: с. 289-295.
5. Савчин М. Загальна психологія / М. Савчин. – 3-тє видання. – Київ : ВЦ «Академія», 2020. – 344 с.

Додаткова

6. Даценко О.А. Основи соціальної психології / О.А.Даценко. – Кривий Ріг: КДПУ, 2018.
7. Колобич О. П. Загальна психологія. Навчально-методичний посібник. Львів, 2018. – 172 с.
8. Максименко С.Д. Загальна психологія: навч. посіб. / С.Д. Максименко. – К.: ЦНЛ, 2019.
9. Основи соціальної психології : підручник для закладів вищої освіти / П. П. Горностай, М.М. Слюсаревський, В. О. Татенко, Т. М. Титаренко, Н. В. Хазратова та ін. ; за ред. М. М. Слюсаревського. – Київ : Талком, 2018. – 580 с.
10. Романовська Л. І. Основи психології та педагогіки: Навч. посіб. / Л. І. Романовська, Л.О. Подкоритова – К: Каравела, 2018. – 452 с..
11. Шадських Ю. Г. Психологія і педагогіка: Навч. посіб. / Ю. Г. Шадських – К: Каравела, 2018. – 320 с

Інформаційні ресурси в Інтернеті

12. Психологічні тести онлайн. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу:<http://psyttests.org/>
13. Психологія. Сайт ПНС ХНЕУ ім. С. Кузнеця. – Режим доступу <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=4658>